

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Reverendi Patris Alberti Chanowsky è Societate Iesv
Vestigivm Boëmiæ Piæ seu: Res Qvædam Memoratv
dignæ, quæ in Boëmia præsertim in Districtu Prachensi &
Pilsensi, vel ab hominibus sunt piè erga Deum ...**

Chanovský, Albrecht

Pragae, 1659

Capvt. IX. Loca sacra.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50656](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50656)

gum VVolstreiticz, & eius Frater Lubec pagum Lubij ædificârunt, ut habet Historia Civitatis Clatoviensis. Hæc, inquam Virgo aquæ bonitate delectata Tugurium illic exstruxit, & habitationem statuit. Vbi successu temporis Civitas fundata ab ea Virgine dicta est Clatovia. Aquam inde multi ægri accipiunt, & eius refrigerio recreantur. Sed utrum morbos aliquos peilat mihi non constat.

De fonte Strassinensi ab ipsa sanctissima Cæli Regina digito facto dictum est in vita P. Alberti Chanovvsky cap. 3.

C A P V T. III

Loca sacra.

PRagæ multa sunt loca sacra, & in primis antiquæ urbis forum, illic enim multum sanguinis Christiani per totum illud forum effusum fuit quando nimicum Drahomira impia Dux per suos Ethnicos curavit Christianos mactari.

Hoc forum assererat se P. Chanovvsky nuquam sine magna reverentia ob memoriam martyrum eo loco interfectorum transire.

In eadem Antiqua Vrbe ad initium pontis, ex opposito templi & Collegij Societatis IESU est columna & super illam Imago S. Venceslai: hæc denotat translationem corporis S. Venceslai. Nam cum Boleslaus Fratri cida corpus S. Venceslai curasset Boleslavia veteri occultè Pragam deferri, ut sanctitas eius minueretur, & miracula Boleslaviæ fieri Consueta, cessarent, cum jam bis trajecissent aquas sine ponte & navi solo Dei nutu & miraculo, cum venissent ad locum dictæ colum næsteterunt, & quia tunc pons illic nullus erat, cogitare ceperunt quomodo Moldavram transitori essent, ne proderentur quid veherent. Et cum hæc cogitarent, in nictu oculi viderunt se esse trans flumen in Parva Parte virtute divina constitutos. Pro memoria huius rei est erecta dicta columna. Cum autem progredierentur, per minoris Pragæ forum ante publicos carceres mox curvus cum sacro illo corpore ita substitit, ut nulla vi, nec plurimis boum iugis loco potuerit moveri, donec omnes carcere illo detentos, dimisissent. Ita S. Martyr etiam post mortem voluit in miseros esse benignus. Eo in loco nunc in templum est Parochiale

chiale

chiale eidem sancto dicatum juxta templum S. Nicolai.

In præurbio Pragensi nomine Pohorzaleczante domum quæ vocatur ad globum aureum, est locus nunc murali columnâ conspicuus ubi Drahomira impia Mater sancti Venceslai à terra fuit absorpta ante templum sancti Matthæi quod ædificari curavit Spithneus Dux, Patruus S. Venceslai.

Hospitale & templum S. Antonini in Hradizan iuxta Scharensem portam, ædificatum est à S. Venceslao pro pauperibus & pupillis, quos ille sanctus loco filiorum habebat, iisque subministrabat cibum ex culina sua.

Hoc Hospitale postea auxit Ioannes quintus Archiepiscopus Pragensis secundus, ut dictum est cap. 5.

Templum S. Procopij in Parva Parte illic ubi olim rusticus limen primum Pragæ, & postea primam domum ædificavit (unde Praga à Libuffa dicta fuit Boëmicè *Limina* id est *Praha*) est positum iussu ipsiusmet sancti Procopij qui Civi domus illius Hero Sulislao & Vxori Dobromilæ apparuit, locumque illum sub suo nomine DEO iussit consecrari Anno 1213. Id est ab obitu ip-

fius S. Procopii Abbatis Anno 160. ab eius
Canonizatione Anno octavo à fundata
Praga Anno 490.

Radomislly templum est S. Ioannis
ubi Domina Margaretha Ezezkovviana
magnos cruciatus venticuli pati solita, cum
jeiunasset & ad Templum id Deum pre ca-
tura accessisset, ab iis doloribus fuit dein-
ceps libera.

Circa idem oppidum in Colle sunt ædi-
ficata sex templa invicem coniuncta,
quamvis Populus novem templa nescio
quo errore, nominet. Hæc curavit ædifi-
cari D. Pater Nicolaus Krziziek Parochus
eius loci Cru. iger, & postea Prior Cru-
cigerorum Melitensium Anno circiter 1570
pecuniâ in eâ optimâ Parochiâ collectâ:
quamvis alij putent ab eo thesaurum mag-
num in agro inventum, & inde eum ædifi-
casse. Obiit Prior existens in Conventu
Strakoniczenfi Anno 1589. Sepultus Rado-
mislly in templo S. Ioannis à se fundato.

Hic olim fiebāt magna miracula, & ma-
gnæ peregrinationes: quin etiam modo
mittunt imagines partim pictas, partim fi-
ctas cereas & fatentur se á variis morbis
curatos. D. Margareta Horczicziana, nata

Kani-

Kanieykiana D. Georgii Horczice Vxor, in tolerabili colicâ sæpius laborans, ex bonis suis Ezickanicz ad unum milliare nudis pedibus pergens ita sanata fuit, ut nunquam postea ex eo morbo laboraverit. D. Catharina Plotiana nata Ezeykiana sæpius per intercessionem S. Ioannis, & ad prædictum locum peregrinationem multa bona obtinuit. Quæsi singula diligenter conscripta fuissent, forsitan iustus liber extitisset.

Est Pagus Mileze non longe distans ab Oppido Nepomuk & Arce Zelenahora, ubi Ecclesia Parochialis est, sculpta imago Virginis & Martyris Barbaræ stantis supra suum persecutorem & Tyrannum, ibi homines maximè ex oculis laborantes ieiunando communiter tribus feriis sextis & orando ante dictam Imaginem, sanitatem perditam recipiunt, & dona varia, ut lintea, linum & cereos offerunt quam Ecclesiam hoc Anno 1640. renovavit, & ornavit Illustrissimus D. Ioannes Iunior Rziczansky Kavvka.

Ex oculis laborantes isti nostro sæculo sanati sunt. Andreas Bubuleus ex Mohelnicz Pago, filia item Iudicis Hagen ex Pago Kramolin. Et quædam foemina ex Koc-

zenic, itē Bartholomæus Zika ex Pago milicz tredecim septimanis lumine cassus, dicto medio lumen recepit, & Ioannes filius eius septem hebdomatibus & Magdalena Vxor dicti Bartholomæi, etiam septem septimanis videndi virtute privata, beneficio & intercessione B. Barbaræ sanitate donati fuerunt. Apud eandem gloriosam Martyrem, quas miraculorum virtutes Dominus fuerit operatus in hominibus incolis, prædictæ Civitatis Nepomuk senatus ipse collegit, & conscripta suo sigillo muniuit, quæ hic sequuntur.

1. Dorothea Fantovva in pleno senatu testificata est de Martha Matre sua, quòd cum illa sex hebdomadis visu caruisset, noctu quiescentem quidam puerulus allocutus fuit, mandans, ut voveret peregrinationem ad D. Barbaram, sanitatem illi promittens. Quare summo manè accipiens suos liberos etiam prædictam Dorotheam, ad dictum templum profecta ante altare S. Barbaræ genu flexit, & cum ipsius imaginem attingere non posset, imaginem vultus Domini strophiole attigit dicens: *Domine Iesu Christe, scio quod nequesis sculptus neq; pictus, sed vivus, dignare me sanare.* Et tergens eo strophiole oculos suos

suos statim quasiis quamme ab oculis illi ceciderunt, & rectè vidit, & amplius minimè viæ ducem requirens domum redijt.

Iudith Krogiczkovva habuit Dorotheam filiolum duorum annorum eodem defectu oculorum laborantem. Igitur exemplo supra dictæ Marthæ eam ad dictum templum detulit, pro eaque antè sacram imaginem D. Barbaræ, Deum & D. Martyrem exoravit, & filia sanitatem impetravit.

3. Catharina Havvliczkovva ob tollendam sterilitatem suam in matrimonio vovit peregrinationem ad S. Barbaram, & illic Sacramentaliter confessa, & cælesti pane refecta, & supra altare S. Martyris Barbaræ unam mappam obtulit, & paulo post fructum suæ peregrinationis experta feliciter cum Marito suo Hieronymo Anner prolem habuit. Alias eadem habens filiolum ægrum illum adduxit ad templum & altare idem S. Virginis Barbaræ pro illo orans, qui sanitate recuperatâ etiam modo vivit.

4. Paulus Svobada Senator ætatis annorum 60. etiam testatus fuit, quod defuncta vxor eius Veronica multo tempore oculorum dolorum sentiens huiusmodi pe-

regrinatione ad altare B. Barbaræ sanitatem recepit.

5. Erasmus Schlechta, Civis & Senior Populi testatus fuit, quomodo antè annos viginti cum esset æger oculis jam quinque annis, & cum non posset ullo alio remedio sanari, trium dierum suscepto ieiunio & peregrinatione ad ædem S. Barbaræ in Milecz, secundum Consilium quorundam piorum hominum, illicque antè altare D. Barbaræ flectens oravit, & particulâ mappæ altaris oculos extergens, illico sensit sui visus aliquam sanitatem, & exinde nunquam amplius oculorum dolorem expertus. Actum in Prætorio Nepomucensi 15. Junij Anno. 1640.

Ad Arcem & oppidum Spvvhovv est in colle templum, quod aliquando Parochiale fuit in honorem S. Aegydiij constructum. Hoc magnas fertur olim prima septembris habuisse peregrinationes, & miracula, uti D. Martinus N. loci Parochus, & alij restabantur.

In Dominio Krzivvoklatensi, cuiusdam Pagi incolæ moliebantur templum erigere in medio sui Pagi, in DFI & S. Gothardi honorem: sed quidquid lapidum advectum fuit de die, amissum est nocte, & ad
colli-

colliculum amœnum juxta piscinam quandam non adeo remotam è Prædicto Pago translatum. Quod animadvertentes rustici illic templum exstruxerunt. Visuntur adhuc fossæ & terra ex ijs egesta in prædicto pago, ubi jam jam fundamenta iacienda erant.

Simile quid contigit in Pago quodam nunc Equitibus de Ziakavvecz subiecto, duobus milliariibus Clatovia distito, ubi templum est D. Vito Martyri dicatum, quod olim Cænobio Doxanensi Virginum Præmonstratensium erat subiectum, Id captum erat alio in loco ædificari, sed quidquid per diem erat erectum, id per noctem disjectum, lapidesque eo in loco priori opposito reperiebantur, ubi nunc templum illud visitur. A Edificantes ergo, ex hoc miraculo, Dei voluntatē interpretati, templum ibi exstruxerunt, quo lapides translatos invenerunt. Magna in hoc templo sub ferijs S. Viti exercetur Populorum pietas, huc ex locis vicinis accurrentium numero ingenti.]

Et Mitivum oppidum in districtu Podbrdensi medio milliari à Civitate Przi Bram distitum; cuius Incolæ ante multos annos cum vellent templum & Parochiam ædificare,

ficare, propè suum oppidum, ubi modo
 stat columna lapidea memoria Passionis
 Domini, quidquid de Die lapidum eò con-
 vixerunt, id totum per noctem miraculo-
 sè translatum fuit ad eum locum, ubi mo-
 dò templum S. Petri visitur. Quod cum
 Incolæ advertissent eò loco terram pro-
 fundamentis eruere cæperunt. Et ecce sta-
 tua lapidea longa unius magnæ ulnæ val-
 dè gravis, similis imagini S. Petri Aposto-
 li profundè in terra reperta est. Templum
 itaque in honorem S. Petri ædificatum:
 quod alias vocatur Sslivvice, quod latinè
 sonat: *iverunt plures*, eò quod quantum-
 cunque multi eò homines unquam conve-
 nerunt, nunquam tamen templum repleve-
 rint, quin adhuc plures possent intrare.
 Tempore autem, quo Hæresis in Boëmia
 regnabat Prædicans loci illius prædictam
 Imaginem ex templo accepit dicens: *Petre,
 veni mecum, non est hic locus tuus*, & po-
 suit illum ad suam Parochiam. Paulo post
 nescio qua de causa reversus ad templum
 Imaginem invenit stantem præ foribus
 templi cui ille: *O Petre non est hic tuus lo-
 cus Veni me cum ego te ita hinc amovebo, ut
 nunquam amplius huc revertaris*. Et ecce
 Imago invasit illum & ita compressit, us
 brevi

brevi

brevi moretetur. Ad hunc locum olim celebres fiebant peregrinationes.

N O T A E.

DE hac statua narrant eam nonnunquã tam gravem factam esse ut nulla humana vi loco moveri posset: aliquando etiam templo illo egressa viatoribus in vijs publicis obviabat. Illud etiam de templo illo est vulgatissimum, quod nulla unquam populi multitudinẽ repleri possit, quin pluribus ad huc locus superfit, cuius stupendi miraculi modum deprehensuri non nulli vicini nobiles conspiratione factã subditorum suorum, multa millia undique ad certum diem simul adduxẽre & templo catenam circumdedẽre ferream, visuri, num forte parietes discederent, ut tanto Populo semper in templo locus superesset. Sed immotã catenã immotisque parietibus ingresso Populo illo universo superfuit locus pluribus ingressuris.

In arce viridis Montis amplum est templum S. Adalberto dicatum, qui in loco illo, ubi nunc summa templi eius ara est stetit, & Boẽmiã benedixisse dicitur.

Est & summa in Metropolitano Arcis Pragensis templo Ara sepulchro D. Martyris Viti adiuncta inter sacra Boẽmiã lo-

ca reponenda, in qua sæpius, adversum est
 eos sacrificium missæ peragere non potu-
 isse, qui cum anima peccato mortali facta
 accessissent, id quod de se palam sæpe te-
 status est & Reverendissimus Domin⁹ Sixtus
 de Lerchenfels Litomericensis Præpositus
 dicebatque se quadam vice quasi in sacri-
 ficio medio excæcatum, ut nullo modo
 posset progredi, donec contritione viribus
 omnibus quibus poterat, sæpius elicitâ
 tantulum sibi lumen affulsisset, ut quasi per
 caliginem intuendo reliqua sacrificij vix
 absolveret, & mox finito sacro peccata
 Confessione expiaret. Quin & tempori-
 bus. Rudolphi secundi Cæsaris casus eius
 modi Sacerdoti cuiquam seculari accidit,
 quem cum ad altare cæcitate ita percus-
 sum præsentibus adverterent, ut Missam non
 posset absolvere ullo modo, eorum aliqui
 ad antiquam usque Civitatem ad Colle-
 gium Societatis Iesu (magna enim tunc
 erat adhuc Catholicorum & Sacerdotum
 Pragæ paucitas) decurrerunt, indeque Pa-
 trem Marcum Soldanum Congregationis
 Italicæ Præsidem advocaverunt, qui per
 tantum ex Collegio ad Arcem usque spati-
 um tandem accurrens sacerdotem illum ad
 ipsam Aram sacramentali absolutione à
 pec-

209

peccato illo liberavit, quo facto sacerdos
mox oculorum recepit vsum, sacrificium-
que nulla difficultate peregit.

C A P V T X.

Mixta,

Vidi in Dominorum Nebylovsky Ca-
stro Polina vnum Nummum argente-
um ex ijs triginta, quibus Christus Domi-
nus à Iuda præditore venditus fuit. Fertur
quidam Nebylovsky olim cuidam summo
Pontifici pluribus annis fideliter servivisse,
& pro magna gratia eum Nummum impe-
trasse. Contigit nonnunquam ut plures Fra-
tres in dicta Familia & bonis, hæreditatem
inter se dividerent, & pro magna parte ve-
tus hæreditatis nummū illum ponerent. Ille
ergo qui, ex illis vna cum nummo accepit
minimum hæreditatis, brevi tempore alijs
Fratribus ditior fuit. Deus illi benedixit,
sicut domui Obededom propter arcam Fæ-
deris.

Cum in Monasterio Milivsko, Ordinis
Præmonstratensium Religiosis per hæreti-
cos expulsis intempesta nocte jaceret in
lecto circa anorum Domini 1600. Dominus
David Bechiuè vir Ordinis Equestris ap-
paruit cum luce Processio Monachorum,
quæ circumibat cubiculum interius, & quo-
ties ad ejus lectum venerant, toties illi in
fronte